

Yerli 'sıvı altın'ın akıbeti ne olacak!

Geride kalan 'yok yılı' nedeniyle fiyatları rekor seviyede yükselen zeytinyağının rotası merak ediliyor. Dış pazarda fiyat düşerken iç piyasada ticaret adeta durdu

'Sıvı altın' olarak da bilinen zeytinyağındaki kıtlık, fiyatlarını rekor seviyelere taşıdı. Taklit ve tağşişlerin artışı körükledi ve sektörü kriz moduna soktu. Piyasalardaki gelişmeler hem tüketicileri hem de asırlık zeytinliklere sahip endüstri emektarlarını saskına çevirdi. Sektör profesyonelleri yüksek rekolte beklentisi nedeniyle dökme yağ ihracatının yapılması gerektiğini söyledi.

'REKOLTE ÇOK OLACAK'

Zeytin rekoltesinin geçen yılın üç katını geçeceğini öngören Akhisar Ziraat Odası Başkanı Ahmet Akbuğa, "Şu anki verilere göre zeytinde 350-400 bin ton rekolte bekliyoruz. Geçen sene yok yılıydı, 130 bin ton civarında ürün toplanmıştı. Geçen yıla göre yüzde 300'lük bir artış bekliyoruz. Birkaç hafta sonra bu rekolteyi daha net olarak görebiliriz. İklim krizine bağlı tarımsal afetler yaşamak istemiyoruz. Aklımızın kenarından bile geçirmek istemiyoruz. 15 milyonun üzerindeki zeytin ağacımızla Akhisar, Türkiye'nin zeytin başkentidir. Bizim yörede üretilen zeytinin yüzde 80-85'i sofralık, geriye kalanı da yağlıktır. Aydın veya Edremit bölgelerindeki gibi değil bizim buralar. Rekoltenin yüksek çıkacağı düşüncesiyle zeytinyağı fiyatları bir miktar aşağıya indi. Rekolte hesabı yapılarak piyasa şartları belirlenmelidir. İhracatın rotası netleştirilmelidir. Dökme yağın ihracatı durdurulmuştu. Kendi zamanında alınan karar o dönem için doğru olabilir. Ama yüksek rekoltenin yaklaştığı dönemde dökme yağ ihracatının önü açılmalıdır" dedi.

'PIYASA ŞARTLARI VAR'

Zeytin ve zeytinyağı fiyatlarını üreticinin belirlemediğini vurgulayan Başkan Akbuğa, "Zeytin üretimi birkaç yıllık bir çalışma değil. Geçmişten günümüze zeytin ağaçlarının durumuyla alakalı. Zeytincilerimiz var yılı olsa da yok yılı olsa da ağaçlarına gözü gibi bakıyor. Budamasından ilaçlamasına detaylı olarak bakımları yapıyor. Ağaçlarımızın bakım masrafı enflasyona bağlı olarak artış gösterdi. Bu, girdi maliyetlerimizin artışı oranında satış fiyatlarımıza etki yapar. Ama zeytin ve zeytinyağının fiyatını piyasa belirliyor. Değişik faktörler devreye giriyor. Raflardan alınan zeytinyağı ile tezgahlarda satılan

zeytin için ödenen fiyatın tamamı üreticinin cebine girmiyor. Biz hasat döneminde girdi maliyetlerimizi ince hesaplarla ortaya koyarız. Küçük bir miktar kar oranıyla satılmasının uygun olduğunu dile getiririz. Daha sonra piyasa şartları devreye girer" ifadelerini kullandı.

TARİŞ Zeytin ve Zeytinyağı
Kooperatifler Birliği'nin yağ alma kararı, ortaklarından değil, tüm üreticilerden farklı algılandı. Üreticilerin elindeki zeytinyağlarını kendilerine satabileceğini duyuran Söke TARİŞ Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifi Başkanı Mehmet İz, "Şu anda zeytinyağında alım-satım tamamen durdu. Biz de TARİŞ olarak, zeytinyağı üreticisini memnun etmek ve stoklarında sezon öncesinde zeytinyağı kalmaması için böyle bir çalışma yapmayı uygun gördük. TARİŞ olmazsa üreticinin stoklarındaki zeytinyağı elinde kalır. TARİŞ zor günler için var. Bunun bilincinde olunması gerekiyor. Üreticiler zeytinyağı alımı yapacağını duyurmamızın hemen ardından çok sayıda geri dönüş aldık. Üreticilerin ellerinde ortalama 3 ton zeytinyağı bulunduğunu tahmin ediyoruz. 0.3 asit Güney Ege yemeklik zeytinyağı fiyatı 290 TL, 1 asit Güney Ege yemeklik zeytinyağı fiyatı 215 TL, 5 asit baz zeytinyağı fiyatı 165 TL" ifadelerini kullandı.

'SİSTEM KİLİTLENDİ'

İç ve dış piyasadaki gelişmeleri değerlendiren TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Yönetim

Ahmet Akbuğa

Mehmet İz

Uğur Toprak

Kurulu Üyesi Uğur Toprak, "Küresel piyasada toptan zeytinyağı fiyatları son 1-1,5 ayda 9 Euro'dan, 7 Euro'ya geriledi. Küreselde yaşanan 2 Euro'luk

Türkiye'ye getirildi belirtiliyor. Sektörden edinilen bilgilere göre 130 bin ton devreden bir stok oluştu. Geçen yıl da 180 bin ton rekolte elde edildi. Toplamda 310

gerileme iç pazarda ticareti durma noktasına getirdi. Yurt dışında gerileyen fiyatların nedeni İspanya, İtalya, Yunanistan, Tunus ve Türkiye gibi Akdeniz çanağındaki

bin ton zeytinyağımız oluştu. İç piyasa zeytinyağı tüketim miktarı yaklaşık 120 bin ton. Bunu düşürdüğümüzde elde yaklaşık 150 bin ton civarında fazlalık var. Var yılı yaklaştığı için şu an Türkiye'de çiftçiler yağın satmak istiyor ama tüccar da ihracat kapalı olduğu için satın almıyor. İç piyasada yağın litre fiyatı bir miktar düşmüş durumda. Vatan dışı var yılının yaklaşması nedeniyle daha da ucuza zeytinyağı alıp tüketmek istiyor. İhracatçı dökme yağ ihracatının önününün açılmasını istiyor. Girdi maliyetleri her geçen yükselen zeytin üreticisi ayakta kalmaya mücadelesi veriyor. Üç tarafın istediği ortadayken piyasasının rotasına iktidarın vereceği karar etkili olacak" diye konuştu.